

MRF 2022.106/2

Miljø- og Fødevarerklagenævnets afgørelse af 2. maj 2022, j.nr. 20/02925

Ikke medhold i klage over lovliggørende screeningsafgørelse om ikke-VVM-pligt for ændringer i et biogasanlæg, der var blevet tilladt i 2018, da de af EU-Domstolen udviklede betingelser for retlig lovliggørelse af overtrædelse af VVM-reglerne var opfyldt.

Varde Kommune meddelte i februar 2018 VVM-tilladelse til, at V etablerede et biogasanlæg bestående af tre reaktortanke og med en maksimal kapacitet på 80.000 tons biomasse årligt. Efter at VVM-tilladelsen var meddelt, ønskede V at ændre projektets udformning, således at de tre reaktortanke blev erstattet med to store reaktortanke, en efterlagringstank og en lagertank, hvorved det bebyggede areal ville blive øget med knap 900 m² i forhold til det oprindeligt tilladte anlæg, mens den maksimale byggehøjde ville blive reduceret fra 21 til 16 meter. Hertil kom, at der ville ske ændringer i anlæggets produktionsgang, der bl.a. bestod i, at biomassen blev opbevaret længere i reaktortankene, og at fortrængningsluft skulle renses i kulfilter fremfor i luftrensningssystem. Derudover ville der blive etableret gastæt overdækning på reaktortanke og efterlagringstank, mens de øvrige tanke skulle overdækkes med lufttæt PVC-overdækning. Der skete ikke ændringer i anlæggets maksimale kapacitet. Varde Kommune meddelte den 14. januar 2019 byggetilladelse til de ansøgte ændringer på anlægget. Først den 19. december 2019 traf kommunen afgørelse om, at ændringen af biogasanlægget ikke var VVM-pligtig, da ændringerne ikke ville medføre væsentlige indvirkninger på miljøet, jf. miljøvurderingslovens § 21. Kommunen henviste til, at det på baggrund af visualiseringer af det planlagte anlæg sammenholdt med fotos af det etablerede anlæg (inkl. ændringerne) måtte antages, at ændringerne i anlægget var mindre visuelt forstyrrende end det oprindeligt tilladte anlæg. Hertil kom, at anlæggets kapacitet ikke ville blive ændret, og at ændringerne ikke gav anledning til øgede lugtgener eller andre gener for omgivelserne. Screeningsafgørelsen blev påklaget af en gruppe omboende, der navnlig gjorde gældende, at ændringerne ville indebære gener, at anlæggets placering var ændret, så det bl.a. lå tættere på et beskyttet vandløb, samt at screeningen burde have været foretaget, inden byggetilladelsen blev meddelt. Miljø- og Fødevarerklagenævnet (formanden) fandt ikke grundlag for at tilsidesætte kommunens vurdering af, at ændringerne ikke

ville medføre væsentlige indvirkninger på miljøet, idet nævnet fremhævede, at en screening er en foreløbig vurdering af, hvorvidt en væsentlig påvirkning af miljøet er påregnelig, og at kommunen havde foretaget en vurdering af ændringernes indvirkning på miljøet sammenholdt med det oprindeligt tilladte anlæg. For så vidt angik den ændrede placering af anlægget lagde nævnet vægt på, at kommunen havde vurderet, at placeringen af tankene i nærheden af vandløbet var fagligt forsvarlig, da der ifølge VVM-tilladelsen skulle etableres en jordvold, som kunne tilbageholde et eventuelt spild, hvilket der ikke var ændret ved. I den konkrete sag havde kommunen meddelt byggetilladelsen til det ændrede biogasanlæg ca. 11 måneder, før kommunen traf en screeningsafgørelse, hvilket var i strid med miljøvurderingslovens § 16, da screeningen skal foretages, inden projektet påbegyndes. Med henvisning til EU-Domstolens dom i de forenede sager C-196/16 og C-197/16, Comune di Corridonia m.fl., udtalte nævnet, at det under visse betingelser er muligt at lovliggøre et projekt ved en efterfølgende vurdering, selvom forpligtelsen til forudgående vurdering er tilsidesat. Efter EU-Domstolens praksis forudsætter dette navnlig, at den manglende forudgående vurdering ikke giver anledning til at omgå eller undlade at anvende EU-reglerne, og at lovliggørelse kun sker undtagelsesvis. Er anlægget opført og taget i brug, stilles der ligeledes krav om, at den efterfølgende vurdering ikke skal begrænses til anlæggets fremtidige påvirkninger af miljøet, men også skal omfatte faktiske virkninger siden anlæggets ibrugtagning. Nævnet fandt, at betingelserne for retlig lovliggørelse var opfyldt i den konkrete sag, idet kommunen i screeningen havde inddraget den faktiske visuelle påvirkning fra det opførte anlæg, og da der ikke var oplysninger om, at der havde været andre faktiske miljømæssige påvirkninger, som kommunen ikke i tilstrækkelig grad havde taget højde for. Der var heller ikke i øvrigt fremkommet oplysninger, der tilsagde, at den manglende forudgående screening skulle have givet anledning til omgåelse el-

ler ikke havde undtagelsens karakter. På den baggrund kunne nævnet ikke give medhold i klagen over kommunens screeningsafgørelse.

Kommentar: Det må tiltrædes, at der i den foreliggende sag var tale om en lovliggørende screeningsafgørelse, som efter VVM-direktivet og miljøvurderingsloven skulle have været truffet forud for meddelelsen af byggetilladelsen til det ændrede biogasanlæg. EU-Domstolen har ikke hidtil haft lejlighed til at tage stilling, om og under hvilke betingelser en manglende VVM-screening kan lovliggøres retligt, idet de hidtidige EU-domme om lovliggørelse alle har angået manglende forudgående miljøvurdering af VVM-pligtige projekter. Det forekommer dog nærliggende at antage som Miljø- og Fødevareklagenævnet, at en manglende VVM-screening kan lovliggøres under samme betingelser som en manglende miljøvurdering. Miljø- og Fødevareklagenævnet har foruden i nærværende sag i enkelte yderligere sager inddraget EU-Domstolens praksis ved retlig lovliggørelse af overtrædelser af VVM-reglerne, jf. bl.a. nævnets afgørelse af 2. marts 2021 (MAD 2021.132 Mfk) om lovliggørende tilladelse til en kabelbane, hvor Kystdirektoratets manglende inddragelse af EU-Domstolens praksis i VVM-screeningen førte til en ophævelse og hjemvisning af tilladelsen. I andre sager har nævnet derimod forbigået EU-Domstolens praksis om rammerne for retlig lovliggørelse af manglende forudgående miljøvurdering, jf. f.eks. **MRF 2022.120 Mfk**.

Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse i nærværende sag giver anledning til to yderligere kommentarer. Den ene er, at det af miljøvurderingslovens § 19 fremgår, at ved ændring af projekter omfattet af lovens bilag 2, er bygherren forpligtet til at indsende en anmeldelse, hvorefter kommunen skal træffe VVM-screeningsafgørelse efter § 21. Det fremgår ikke af sagen, om V i denne sag indsendte en sådan ansøgning, eller om det var kommunen der af egen drift rejste sagen. Den anden vedrører nævnets bemærkning om, at nævnet ikke inden for rammerne af klagesagen om screeningsafgørelsen kunne tage stilling til klagepunkter vedr. indholdet og sagsbehandlingen af den oprindelige miljøvurdering af og VVM-tilladelse til biogasanlægget. Dette må tiltrædes, men herefter fortsatte nævnet: "Klager er blevet bedt om at oprette en særskilt klage over den oprindelige VVM-tilladelse med tilhørende VVM-redegørelse, såfremt klager ønsker klagepunkterne over den afgørelse behandlet". Hertil må bemærkes, at denne vejledning af klagerne er stærkt vildledende, når det tages i betragtning, at VVM-tilladelsen blev meddelt i februar 2018, og at klagefristen for denne afgørelse derfor for længst er udløbet. En klage herover vil uden tvivl blive afvist af nævnet, eftersom klagerne i sagens natur må have været vidende om VVM-tilladelsen, når de i nærværende sag påklagede screeningsafgørelsen om ændringer i anlægget.

Ikke medhold i klage over afgørelse om ikke miljøvurderingspligt for ændring af biogasanlæg i Varde Kommune

20/02925

Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse efter miljøvurderingslovens § 21, jf. § 49, stk. 1.[1]

Miljø- og Fødevareklagenævnet giver ikke medhold i klage over Varde Kommunes afgørelse af 19. december 2019 om, at ændring af udformningen af biogasanlæg på [A1], 6870 Ølgod, ikke er omfattet af krav om miljøvurdering og § 25-tilladelse.

Det indbetalte klagegebyr tilbagebetales ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. § 17 i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet[2] og gebyrbekendtgørelsens § 2.[3] Eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder, jf. miljøvurderingslovens § 54, stk. 1.

Afgørelsen er truffet af formanden på nævnets vegne, jf. § 8 i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet.

1. Klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet

Afgørelsen er den 14. januar 2020 påklaget til Miljø- og Fødevareklagenævnet af en gruppe omboende. Klager har den 8. marts 2020 indsendt supplerende bemærkninger.

Klager har navnlig anført, at

- anlæggets kapacitet er forøget sammenlignet med beskrivelsen i den oprindelige VM-redegørelse,
- der vil være øgede lugtgener og trafikale påvirkning,
- anlæggets placering er ændret,
- det er placeret for tæt på naboer og på et beskyttet vandløb, og
- der ikke er foretaget en forudgående screening, inden byggetilladelsen blev meddelt.

Klagepunkterne er nærmere uddybet i afsnit 2.2.

Klager har desuden påklaget Varde Kommunes afgørelse af 19. december 2019 om tillæg til miljøgodkendelse til biogasanlægget, og Miljø- og Fødevareklagenævnet vil senere tage stilling til denne klage i en særskilt afgørelse.[4]

2. Sagens oplysninger

2.1 Den påklagede afgørelse

Varde Kommune har den 19. december 2019 i medfør af miljøvurderingslovens § 21 truffet afgørelse om, at ændring af udformningen af et biogasanlæg på [A1], 6870 Ølgod, ikke er omfattet af krav om miljøvurdering og § 25-tilladelse.

Projektet indebærer ændringer af udformningen af et biogasanlæg, som kommunen den 28. februar 2018 meddelte VVM-tilladelse til etableringen af, da der skal etableres et anlæg fra en anden leverandør. Ændringen medfører navnlig, at tre tilladte reaktortanke erstattes af to store reaktortanke, en efterlagringstank og en lagertank. De tre tanke får en diameter på 36 m og lagertanken en diameter på 37 m, mens den maksimale byggehøjde for tankene reduceres fra 21 til 16 m over terræn. Det betyder samtidig, at det bebyggede areal øges med knap 900 m² til samlet godt 12.000 m² sammenlignet med det oprindeligt tilladte anlæg. Herudover indebærer ændringen, at biomassen opbevares længere i reaktortanke, at fast biomasse ikke neddeles og pumpes til reaktortank, men opblandes og snegles ind, og at fortrængningsluft renses i kulfilter fremfor i luftrensningssystem. Der etableres gastæt overdækning på reaktortanke og efterlagringstank, mens de øvrige tanke overdækkes med PVC-overdækning, der forbedres, så de kan anses for lufttætte.

Det fremgår af afgørelsen, at Varde Kommune på baggrund af et visualiseringsnotat udarbejdet som en del af ansøgningen har vurderet, at den visuelle forskel mellem det allerede tilladte og det ændrede anlæg ikke er tilstrækkelig til at udløse miljøvurderingspligt. Visualiseringsnotatet indeholder en vurdering af anlæggets visuelle påvirkning af miljøet på grundlag af en sammenligning af visualiseringer af det planlagte anlæg og foto af det etablerede anlæg, set fra syv relevante vinkler. Ifølge kommunen medfører ændringerne mindre visuel forstyrrelse, da de lavere tankanlæg med lyse og buede overdækning er mindre visuelt forstyrrende end de tidligere tilladte, som var højere, mørke og skarpe former. Desuden er der en øget afskærmning fra den omkransende beplantning. Ændringerne vil ikke øge udslippet af lugt, luft, støj, støv eller andet væsentligt, og anlægget vil derfor ikke medføre øgede gener for naboer eller omgivelser.

Det fremgår af anmeldeskemaet for projektet, som er tilføjet en myndighedsvurdering af Varde Kommune, at den tilladte årlige mængde biomasse på 80.000 ton til behandling ikke ændres. Det fremgår desuden, at kommunen vurderer, at ændringen ikke giver anledning til øgede lugtgener i anlægs- eller driftsfasen, da kapaciteten af biomasser ikke øges.

Varde Kommune har i afgørelsen lagt til grund, at ændring af udformning af biogasanlæg på [A1], 6870 Ølgod, er omfattet af miljøvurderingslovens bilag 2, punkt 13, litra a, om ændring eller udvidelse af projekter i bilag 1 eller nærværende bilag, som allerede er godkendt, er udført eller er ved at blive udført, når de kan have væsentlige skadelige indvirkninger på miljøet. Kommunen har herefter på baggrund af screeningen vurderet, at det ansøgte projekt ikke vil kunne påvirke miljøet væsentligt og derfor ikke er omfattet af krav om miljøvurdering og § 25-tilladelse.

2.2 Sagens forhistorie

Det fremgår af sagens oplysninger, at Varde Kommune den 28. februar 2018 meddelte VVM-tilladelse til etableringen af biogasanlægget.

I VVM-tilladelsen er der bl.a. fastsat vilkår om, at anlæggets kapacitet ikke må overstige 80.000 ton biomasse årligt. Derudover er der fastsat vilkår om, at der skal etableres en jordvold, der sikrer, at der ikke kan ske udsivning til vandløb og omkringliggende natur i tilfælde af spild eller uheld. Volden skal dimensioneres, så det sikres, at udslip svarende til mængden af den største tank kan tilbageholdes inden for denne.

2.3 Klagens indhold

Klager har anført, at de planlagte ændringer af anlægget betyder, at der vil være en øget kapacitet sammenlignet med det oprindelige projekt, og at Varde Kommune dermed har givet tilladelse til en udvidelse af anlægget. Den øgede kapacitet medfører yderligere lugtgener og trafikal påvirkning af området, som den oprindelige VVM-redegørelse ikke tager højde for. Kommunen har ligeledes givet byggetilladelse til ændringerne af anlægget uden forudgående screening.

Klager har herudover anført, at anlæggets placering er ændret i forhold til VVM-redegørelsen, og at en af tankene med husdyrgødning placeret for tæt på et beskyttet vandløb. Afstanden mellem tank og vandløb er ifølge klager ca. 42 m, men burde i henhold til husdyrbekendtgørelsen være mindst 100 m. Et dige mellem tanken og vandløbet er ikke tilstrækkeligt stort til at kunne forhindre forurening af vandløbet i tilfælde af uheld.

Klager har desuden anført, at anlægget desuden er placeret for tæt på naboer, da der på grund af den øgede kapacitet nu er tale om et fællesanlæg og ikke et gårdanlæg, hvilket er i strid med Miljøstyrelsens anbefalinger. Dette forhold underbygges af, at anlæggets ejere ifølge klager påtænker at indgå aftaler med yderligere leverandører.

Klager har videre anført en række betragtninger om, at Varde Kommune har tilsidesat retssikkerheden under besvarelsen af indsigelser i forbindelse med VVM-redegørelsen, og redegørelsen er derfor ikke objektiv. Kommunen har undladt at iagttage borgerne i nærområdets lighed for loven, da andre ikke må plante træer i samme afstand fra bækken, som tanken placeres. Diget om biogasanlægget er placeret for tæt på skel. Klager har også påpeget, at kommunen ikke fører tilstrækkeligt tilsyn med anlægget. Der er heller ikke foretaget høring i forbindelse med meddelelse af byggetilladelse til det ændrede projekt, ligesom kommunen først har iværksat høring i forbindelse med tillægsgodkendelsen, efter anlægget var sat i drift og tillægget til miljøgodkendelse meddelt.

2.4 Varde Kommunes bemærkninger til klagen

Varde Kommune har den 27. februar 2020 bemærket, at placeringen af anlægget i den oprindelige VVM-redegørelse for det første var af vejledende karakter, og at der for det andet netop er screenet for en ændring af placeringen i den påklagede afgørelse. I forhold til det nærliggende vandløb har kommunen bemærket, at det er fundet fagligt forsvarligt at placere anlægget mindre end 100 m fra vandløbet, da der i overensstemmelse med gældende lokalplan placeres en jordvold for at forhindre forurening af vandløbet i tilfælde af uheld.

Varde Kommune har i forhold til lugt bemærket, at kommunen tidligere har accepteret, at der ikke bygges en hal til af- og pålæsning af biomasse, hvilket ellers er et standardvilkår, da der kun er tilladelse til at håndtere 6.500 tons dybstrøelse om året og da der er langt til nærmeste nabo. I den forbindelse har kommunen til gengæld krævet, at der etableres en indtagtank i beton med oplukkeligt betonlåg. Den anvendes i 10 minutter 8 gange dagligt, hvor låget står åbent, og det kan på disse tidspunkter lugte fra indtagtanken. Resten af tiden skal indtagtanken være lukket, og lugtstoffer fra indtagtanken skal renses i lugtfilter. Kommunen har henvist til, at dette fremgår flere steder i den tidligere udarbejdede VVM-redegørelse. Den øvrige biomasse vurderes på grund af afstanden på 300 m til naboer ikke at kunne medføre betydelige lugtgener.

Ifølge Varde Kommune er afstandskrav til naboer i Skov- og Naturstyrelsens Håndbog om Miljø og Planlægning vejledende og kan fraviges, hvis et anlæg overholder krav til lugt, luft, støj, støv mv.

Varde Kommune har også påpeget, at der på anlægget fortsat højst må behandles 80.000 ton biomasse, og at hverken forøget lagerkapacitet eller spørgsmålet om, hvorvidt anlæggets ejere påtænker at indgå aftaler med yderligere leverandører, ændrer på dette. Af samme grund har den øgede lagerkapacitet heller ingen betydning for den trafikale påvirkning af området. Tværtimod er det kommunens vurdering, at den øgede lagerkapacitet er med til at sikre, at lastbiler kan køre retur med afgasset gylle. I opstartsfasen vil der dog gå lidt tid, før gyllen er klar til at fjerne fra anlægget, og nogle lastbiler vil derfor i denne periode køre tomme retur.

Hvad angår screening af den ændrede byggetilladelse og manglende høring i denne forbindelse har Varde Kommune medgivet, at screeningsafgørelsen burde have været meddelt og offentliggjort, inden byggetilladelsen blev givet den 14. januar 2019.

Varde Kommune har i øvrigt bemærket, at kommunen vil føre et skærpet tilsyn med virksomheden for at sikre, at vilkårene i miljøgodkendelsen overholdes.

Det er herefter Varde Kommunes samlede vurdering, at klagen ikke giver anledning til at foretage ændringer i afgørelsen.

3. Miljø- og Fødevareklagenævnets bemærkninger og afgørelse

3.1 Miljø- og Fødevareklagenævnets prøvelse

Det fremgår af § 11, stk. 1, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet, at nævnet kan begrænse sin prøvelse af en afgørelse til de forhold, der er klaget over.

Miljø- og Fødevareklagenævnet har i denne klagesag fundet anledning til at behandle følgende forhold:

1. Vurderingen af den miljømæssige påvirkning fra lugt, trafik, risiko for spild og anlæggets placering.
2. Efterfølgende retlig lovliggørelse af manglende screening forud for meddelelse af byggetilladelse.

Miljø- og Fødevareklagenævnet bemærker, at nævnet ikke kan tage stilling til klagepunkterne, som vedrører indholdet og sagsbehandlingen af den oprindelige VVM-redegørelse i forbindelse med nævnets prøvelse af screeningsafgørelsen. Klager er blevet bedt om at oprette en særskilt klage over den oprindelige VVM-tilladelse med tilhørende VVM-redegørelse, såfremt klager ønsker klagepunkterne over den afgørelse behandlet.

Klagepunktet vedrørende den manglende høring over byggetilladelsen til anlægget falder uden for nævnets kompetence. Nævnet har videresendt klagen til Byggeklageenheden v/ Nævnenes Hus, der er rette klageinstans for afgørelser efter byggelovgivningen.

Nævnet bemærker desuden, at nævnet ikke har kompetence til at behandle spørgsmål om Varde Kommunes tilsyn med virksomheden. Klage over kommunernes tilsyn kan i stedet indgives til Ankestyrelsen, der fører tilsyn med kommunerne efter kommunestyrelsesloven.[5] Det er Ankestyrelsen selv, der beslutter, om der er tilstrækkelig anledning til at rejse en tilsynssag.

3.2 Miljø- og Fødevareklagenævnets bemærkninger

3.2.1 Indledende bemærkninger

Efter miljøvurderingslovens § 49, stk. 1, kan Miljø- og Fødevareklage-nævnet behandle klager over screeningsafgørelser efter lovens § 21, for så vidt angår retlige spørgsmål, klager over § 25-tilladelser samt klager over tilsynsafgørelser efter § 46.

Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af retlige spørgsmål omfatter alle spørgsmål om lovligheden eller gyldigheden af trufne afgørelser, herunder fortolkning eller forståelse af lovbestemmelser samt overholdelse af almindelige forvaltningsretlige grundsætninger om saglige hensyn, lighed og proportionalitet.

Klage over retlige spørgsmål skal ses i modsætning til klage over skønsmæssige spørgsmål, som omfatter myndighedernes konkrete vurdering og afvejning af hensyn ved behandling af en sag om miljøvurdering af et konkret projekt. Miljø- og Fødevareklagenævnet kan dermed ikke tage stilling til, om en afgørelse er hensigtsmæssig eller rimelig i forhold til f.eks. omboendes interesser.

Endvidere fastlægger miljøvurderingsloven ikke i sig selv grænser for, hvad myndighederne kan beslutte af politiske, økonomiske eller andre grunde, men stiller alene krav til grundlaget for beslutningerne og til procedurerne herfor.

3.2.2 Ad 1) Vurderingen af den miljømæssige påvirkning fra lugt, trafik, risiko for spild og anlæggets placering

Det følger af miljøvurderingslovens § 15, stk. 1, at projekter, der kan forventes at få væsentlige indvirkninger på miljøet, ikke må påbegyndes, før myndigheden skriftligt har meddelt tilladelse til at påbegynde projektet efter en miljøvurdering af projektets indvirkning på miljøet.

Projekter omfattet af lovens bilag 1 er altid omfattet af kravet om tilladelse med tilhørende miljøvurdering, forinden de kan påbegyndes, jf. § 15, stk. 1, nr. 1.

Projekter omfattet af lovens bilag 2 er omfattet af kravet om miljøvurdering og tilladelse, når der er truffet afgørelse (screeningsafgørelse) om, at det konkrete projektet må antages at kunne få væsentlig indvirkning på miljøet, jf. § 15, stk. 1, nr. 2, jf. § 21.

Det følger af miljøvurderingslovens § 21, at myndigheden på grundlag af bygherrens ansøgning skal foretage en vurdering af og træffe afgørelse om, hvorvidt et projekt omfattet af bilag 2 er omfattet af krav om miljøvurdering og tilladelse. Ved vurderingen skal myndigheden tage hensyn til kriterierne i miljøvurderingslovens bilag 6, herunder bl.a. projektets dimensioner og udformning, forurening og gener, projektets placering, den miljømæssige sårbarhed i de geografiske områder, der kan forventes at blive berørt, og arten af og kendetegn ved den potentielle indvirkning på miljøet. Afgørelsen skal endvidere tage hensyn til resultaterne af foreløbig kontrol eller vurderinger af indvirkningen på miljøet, der er foretaget i medfør af EU-lovgivningen.

Grundlaget for screeningen er bygherrens oplysninger, allerede foreliggende viden og almene erfaringer om det pågældende sagsområde.[6] En screening anses for at være en foreløbig vurdering af det ansøgte projekt, og en screeningsafgørelse skal kunne træffes ret hurtigt.[7] Det indebærer, at der må accepteres et vist spillerum for vurderingen. Er der behov for mere indgående undersøgelser for at foretage den nødvendige vurdering, taler det for, at der foretages en miljøvurdering.

En screeningsafgørelse er ikke en tilladelse eller en godkendelse, men en forudsætning for at det anmeldte projekt lovligt kan påbegyndes og erstatter således ikke en eventuel byggetilladelse, miljøgodkendelse eller anden tilladelse, der giver ansøger ret til at påbegynde projektet.

Varde Kommune har foretaget en screening af det ansøgte projekt om ændring af udformning af biogasanlæg og har vurderet, at projektet samlet set ikke vil påvirke miljøet væsentligt, hvorfor kommunen har truffet afgørelse om, at det ikke er miljøvurderingspligtigt.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet finder efter en samlet vurdering af sagens oplysninger og klagen ikke grundlag for at tilsidesætte Varde Kommunes vurdering af, at projektet ikke vil medføre væsentlige indvirkninger på miljøet og dermed ikke udløser krav om udarbejdelse af en miljøkonsekvensrapport. Nævnet har i sin vurdering lagt vægt på, at en screening er en foreløbig vurdering af, hvorvidt en *væsentlig* påvirkning af miljøet er *påregnelig*, og at kommunen har foretaget en vurdering af det konkrete ansøgte projekts indvirkning på miljøet.

Ved vurderingen har Miljø- og Fødevarerklagenævnet lagt vægt på, at Varde Kommune har forholdt sig til ændringerne på biogasanlægget, herunder forøgelsen af lagerkapaciteten og bygningernes udformning og størrelse. Miljø- og Fødevarerklagenævnet konstaterer, at det screenede projekt ikke indebærer ændringer i den tilladte tilførselsmængde af biomasse. Kommunen har på baggrund af, at der ikke med ændringen af det allerede tilladte biogasanlæg vil blive tilført mere biomasse vurderet, at ændringerne ikke vil medføre et øget udslip af luft eller lugt. Nævnet bemærker i den forbindelse, at det er ændringen fra det allerede tilladte biogasanlæg, som skal vurderes i screeningsafgørelsen. Nævnet har også lagt vægt på, at kommunen har forholdt sig til, om ændringen vil medføre øget trafik, og at kommunen på baggrund af, at mængden af biomasse som skal behandles på anlægget, ikke ændres, har fundet, at det ikke vil være tilfældet. Nævnet har desuden lagt vægt på, at kommunen på baggrund af dette, og under inddragelse af Skov- og Naturstyrelsens Håndbog om Miljø og Planlægning, har vurderet, at projektet dermed heller ikke vil medføre øgede gener for naboer sammenlignet med det oprindeligt tilladte projekt.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet har ligeledes i forhold til klagepunktet om, at biogasanlægget placeres i nærheden af et vandløb lagt vægt på, at kommunen på baggrund af, at der skal etableres en jordvold, som kan tilbageholde et eventuelt spild, har vurderet, at placeringen af tankene i nærheden af vandløbet er fagligt forsvarligt. Nævnet bemærker, at det fremgår af VVM-tilladelsen, at jordvolden skal etableres, og at der ikke ved den ændring af projektet, som screeningsafgørelsen angår, er ændret på dette.

I forhold til klagepunktet om, at biogasanlægget er et fællesbiogasanlæg og ikke et gårdbiogasanlæg, bemærker Miljø- og Fødevarerklagenævnet, at det ikke i sig selv har betydning i forhold til miljøvurderingsreglerne, om biogasanlægget kaldes et gårdbiogasanlæg eller et fællesanlæg. Det konkrete biogasanlæg skal vurderes efter kriterierne i miljøvurderingslovens bilag 6 på baggrund af de forventede miljøpåvirkninger fra det konkrete anlæg, herunder den konkrete trafikale påvirkning.

3.2.3 Ad 2) Efterfølgende retlig lovliggørelse af manglende screening forud for meddelelse af byggetilladelse

Det fremgår af miljøvurderingslovens § 16, at et projekt omfattende af bilag 2 ikke må påbegyndes, før myndigheden, jf. § 17, skriftligt har meddelt bygherren, at projektet ikke antages at kunne få væsentlig indvirkning på miljøet, jf. § 21.

I henhold til EU-Domstolens praksis vedrørende VVM-direktivet[8] er det under visse betingelser muligt at lovliggøre et projekt ved en efterfølgende vurdering, selvom forpligtelsen til forudgående vurdering er tilsidesat. Der stilles i disse situationer krav om, at de ulovlige følgevirkninger af tilsidesættelsen af forudgående vurdering bringes til ophør, herunder at de kompetente myndigheder træffer alle nødvendige foranstaltninger for at råde bod på, at der ikke er blevet foretaget en sådan vurdering af indvirkningerne på miljøet. Adgangen til lovliggørelse er også betinget af, at den manglende forudgående vurdering ikke giver anledning til at omgå eller undlade at anvende EU-reglerne, og af at lovliggørelse kun sker undtagelsesvis. Er anlægget opført og taget i brug, stilles der ligeledes krav om, at den efterfølgende vurdering ikke skal begrænses til anlæggets fremtidige påvirkninger af miljøet, men også skal omfatte faktiske virkninger siden anlæggets ibrugtagning.[9]

Miljø- og Fødevarerklagenævnet konstaterer, at byggetilladelsen til det ændrede biogasanlæg er meddelt ca. 11 måneder før, Varde Kommune traf afgørelsen om ikke miljøvurderingspligt for projektet, og at forudsætningen i miljøvurderingslovens § 16 om at screeningsafgørelsen skal være truffet, inden projektet påbegyndes, derfor ikke var opfyldt.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet finder dog, at betingelserne for retlig lovliggørelse er opfyldt i denne sag.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet har ved vurderingen lagt vægt på, at Varde Kommune i screeningsafgørelsen har behandlet ændringerne i anlæggets placering, antallet af tanke og tankenes størrelse samt udseende og på denne baggrund har vurderet, at de ændrede forhold ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet. I den forbindelse bemærker nævnet, at kommunen har inddraget den faktiske visuelle påvirkning fra det opførte biogasanlæg. Nævnet har desuden lagt vægt på, at der ikke i øvrigt er oplysninger om, at der har været andre faktiske miljømæssige påvirkninger, som kommunen ikke i tilstrækkelig grad har taget højde for i forbindelse med screeningen af ændringen af biogasanlægget. Nævnet har ligeledes lagt vægt på, at der ikke med sagen er fremkommet oplysninger i øvrigt, der tilsiger, at den manglende forudgående screening skulle have givet anledning til omgåelse eller ikke har undtagelsens karakter.

3.3 Miljø- og Fødevarerklagenævnets afgørelse

Miljø- og Fødevarerklagenævnet giver ikke medhold i klage over Varde Kommunes afgørelse af 19. december 2019 om, at ændring af udformningen af biogasanlæg på [A1], 6870 Ølgod, ikke er omfattet af krav om miljøvurdering og § 25-tilladelse.

[1] Lovbekendtgørelse nr. 1976 af 27. oktober 2021 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM).

[2] Lov nr. 1715 af 27. december 2016 om Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

[3] Bekendtgørelse nr. 132 af 30. januar 2017 om gebyr for indbringelse af klager for Miljø- og Fødevarerklagenævnet mv.

[4] Sagsnr. 20/09308.

[5] Bekendtgørelse nr. 47 af 15. januar 2019 af lov om kommunernes styrelse.

[6] Forslag nr.147 til Lov om miljøvurderings af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM) som fremsat den 3. marts 2016.

[7] Miljøstyrelsens udkast til vejledning til lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM), 2. del: Konkrete projekter, 2022.

[8] Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/92/EU af 13. december 2011 om vurdering af visse offentlige og private projekters indvirkning på miljøet (EUT 2012, L 26, s. 1).

[9] Domstolens dom af 26. juli 2017, Comune di Corridonia m.fl. (C-196/16 og 197/16, EU:C:2017:589, præmis 35, 38 og 41).

Sag:

20/02925

Dato:

2. maj 2022.

Emner:

Miljøvurdering af ...

Miljø- og Fødevareklagenævnet (<https://naevneneshus.dk/start-din-klage/miljoe-og-foedevareklagenaevnet/>) •
Nævnenes Hus • Toldboden 2 • 8800 Viborg • Tlf. nr.: 72 40 56 00 • CVR: 37795526 • mfkn@naevneneshus.dk
(<mailto:mfkn@naevneneshus.dk>)
Tilgængelighedserklæring (<https://www.was.digst.dk/mfkn-naevneneshus-dk>)